

ลำดับการ เกิดกับการปรับตัว

นางสาว ศศิวิมล โสภณพันธ์

004963

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

BIRTH ORDER AND ADJUSTMENT

Miss Sasiwimol Soponpunth

ศูนย์จิตวิทยาการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์   คำค้นการ เกิดกับการปรับตัว
โดย   นางสาว ศศิวิมล โสภณพันธ์
ภาควิชา   จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคินสุ มุนนาท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน กันตมยุทธ)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส)

[Signature] ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พรรณราย ทวีชัยประภา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   คำค้นการศึกษา   คำค้นการศึกษา
 ชื่อนิพนธ์   นางสาว ศศิวิมล โสภณพันธ์
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว
 ภาควิชา   จิตวิทยา
 ปีการศึกษา   2522

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของลูกคนโต คนกลาง และคนเล็ก ว่าแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกันเพียงใด โดยมีสมมุติฐานในการวิจัย คือ

- 1) น่าจะมีความแตกต่างระหว่างลูกคนโต, คนกลางและคนเล็กกับปัญหาการปรับตัว
- 2) ลูกคนกลางมีการปรับตัวได้ดีที่สุด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ลูกคนโต 40 คน คนกลาง 40 คน และคนเล็ก 40 คน จากครอบครัวซึ่งมีจำนวนพี่น้อง 3 และ 5 คน และเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 - 19 ปี จากโรงเรียน 6 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสถานภาพทางครอบครัว ซึ่งครอบคลุมในด้านอายุ เพศ คำค้นการศึกษา และจำนวนพี่น้อง แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงให้ทำแบบสำรวจเกี่ยวกับปัญหาของ มูนี่ ซึ่งภาควิชาจิตวิทยาได้ดัดแปลงเป็นภาษาไทย และให้ครูประจำชั้นทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวกับคะแนนปัญหามูนี่ และทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนปัญหากับคะแนนความเห็นจากครู ผลการวิจัยพบว่า 1) ลูกคนโต คนกลาง และคนเล็ก มีปัญหาการปรับตัว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน 2) คะแนนความเห็นจากครู มีความสัมพันธ์กับคะแนนปัญหาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title   Birth Order and Adjustment
Name   Miss Sasiwimol Sophonpunth
Thesis Advisor   Assistant Professor Kasemsak Poomsrikaew
Department   Psychology
Academic Year   1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate the difference of adjustment problems of first - borns, middle - borns and last - borns. The hypotheses were 1) there would be the difference in adjustment problems among first - borns, middle - borns and last - borns 2) middle - borns would have the least problems of adjustment. The subjects were 40 first - borns, 40 middle - borns and 40 last - borns students. All students were chosen from family of three and five children and were fourteen to nineteen years old, from six schools in Bangkok Metropolitan city. A Family Status Questionnaire and the Mooney Problem Check Lists were employed to the subjects, and the adjustment of subjects in all aspects as rated by teachers were obtained. One - way analysis of variance and correlation coefficient were used to analyze the results. The findings were 1) the adjustment problems of first - borns, middle - borns and last - borns were not statistically different at the .05 level. 2) the teacher 's opinion scores were correlated with the Mooney Problem Check Lists score which were checked by students themselves significantly at the .05 level.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะไม่มีวันสำเร็จลง หากมิได้รับความช่วยเหลือจากท่าน
ผู้มีรายนามต่อไปนี้

ผ.ศ. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษา
แนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

อาจารย์ ดร.พรพรนราย ทวีพิยะประภา กรุณาให้คำแนะนำในค่านสถิติ
คุณ อัญชลี กงมัน ผู้ให้ความช่วยเหลืออย่างดีในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล
จนสำเร็จ

คุณ นิตย บุนงามงคล กรุณาช่วยเหลือด้านภาษาอังกฤษ และหนังสืออ้างอิง
คุณหญิง ดร.ทัศนีย์ มุลยคุปต์ ผู้บังคับบัญชา ผู้ให้การสนับสนุนแก่ข้าพเจ้าในการ
ศึกษาชั้นมหาบัณฑิตตลอดมา

ขอขอบพระคุณ คุณ รัชนี บาลี แห่ง ร.ร. ชีโนรสวิทยาลัย คุณ สุทธิ ฐโต
แห่ง ร.ร. วัดนวลนรดิศ คุณเมณฑา เวชณนอม แห่ง ร.ร. สายน้ำผึ้ง คุณ สุธาดา
ปัญญาไว แห่ง ร.ร. วัดเบญจมบพิตร คุณเข็มทอง กิริแสงเลิศ แห่ง ร.ร. เข็มทอง
ซึ่งได้กรุณาช่วยเหลือเรื่องการเก็บข้อมูล

คุณปาริชาติ จันทรเพ็ญ ผู้ช่วยคิดและแนะนำตั้งแต่ต้น

คุณ ศิริพร เนติบัณฑิต ผู้ช่วยตรวจวิเคราะห์ข้อมูล

รวมทั้ง ผู้ช่วยรุ่นเยาว์คือคุณกิติพัฒน์ คุณกิติพงษ์ สีมานนท์ คุณศุภชัยยะ
บริรักษ์มหาดำรง และคุณสกลพัฒน์ มีชัยมจันทร ที่ช่วยในการแปลวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ แม่ ผู้อนุเคราะห์ยามขาดแคลนทุนทรัพย์
คุณ ชนะ นนสูรารณ ผู้คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือตลอดมาตั้งแต่ต้น

จึงขอขอบพระคุณบุคคลดังกล่าว ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ศกวีวัฒน์ โสภณพันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ

บทที่

1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	28
สมมติฐานของการวิจัย	28
ขอบเขตของการวิจัย	29
ความจำกัดของการวิจัย	29
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	29
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	30
2. / วิธีดำเนินงานและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	31
กลุ่มตัวอย่าง	31
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
เกณฑ์ในการให้คะแนน	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

บท

หน้า

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4. การอภิปรายผลการวิจัย	51
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	70
ประวัติผู้เขียน	81

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	32
2.	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนปัญหา ทั้ง 11 ด้าน และคะแนนปัญหารวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม	40
3.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านสุขภาพ และพัฒนาการทางร่างกาย	41
4.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่ และการงาน	42
5.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านกิจกรรม ทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจ	42
6.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านเพศ สัมพันธ์และการแต่งงาน	43
7.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านการเข้า สังคมและบุคลิกภาพ	43
8.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านความ รู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน	44
9.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านศาสนา และศีลธรรม	44
10.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านบ้าน และครอบครัว	45
11.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาด้านอนาคต เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	45

12.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาคำน การปรับตัวทางการเรียน	46
13.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาคำน หลักสูตรและการสอน	46
14.	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหา รวมทุกคาน	47
15.	เปรียบเทียบคะแนนที่ครูประเมินการปรับตัวของนักเรียน และคะแนนปัญหารวมทุกคานของนักเรียน	48